

Budapest, 2014. május 28.

Uniós iránymutatás szabja át a megújuló-energetikai iparágat

Az Európai Bizottság döntése alapján 2017-től változik a megújuló-energetikai iparág támogatási szabályozása. A kötelező átvételi árak helyét a versenytárgyalás és az árkiegészítés veheti át, amely elsősorban a hosszútávra tervező, jelentős szakmai know-how-val bíró cégeknek kedvez majd

2017. január 1-től főszabályként már valamennyi új megújulóenergia-termelő csak versenytárgyalásos úton kaphat állami támogatást működéséhez. Az Európai Unió új támogatási szabályozás megalkotására ösztönző iránymutatásának célja, hogy fokozatosan kivezettesse a piaci versenyt torzító támogatási formákat – köztük a kötelező átvételi rendszert – az európai megújuló-energetikai iparágból. Az ALTEO Energiaszolgáltató Nyrt. szakértői szerint az Európai Bizottság döntése révén jelentősen tisztulhat a hazai megújuló-energetikai piac is, ami elsősorban a kiterjedt szakmai know-how-val és tapasztalattal rendelkező, hosszútávra tervező cégeknek kedvez. A piaci alapokra helyezett új támogatási rendszer áttételesen a szabályozói kockázatokat is csökkenti majd.

2014. április 9-én fogadta el az Európai Bizottság a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó energiapiaci és környezetvédelmi állami támogatásokra vonatkozó iránymutatást, amely ez év július 1-től lép majd hatályba. A dokumentum azokat az alapelveket rögzíti, amelyek mentén a Bizottság 2014 júliusától az energetikai iparág szereplői számára nyújtott állami támogatásokat értékeli majd, azaz a dokumentumban foglalt alapelvek mentén kell majd kialakítani az új nemzeti támogatási struktúrákat.

Az iránymutatás fokozatosan lép majd hatályba. A 2015 év elejétől 2016 év végéig tartó átmeneti időszakban a tagállamok már kötelesek lesznek megkezdeni a versenytárgyalásos eljárás alkalmazását az új megújuló-energetikai fejlesztések esetében. Az ebben az időszakban induló beruházások legalább 5 százalékának esetében már kötelező lesz az új elvek mentén dönteni a támogatásokról.

Az átállás időszakában fontos dátum lesz 2016. január 1-je. Ekkortól az újonnan induló projektek kivitelezői már kötelezően a verseny piacon értékesítik a megtermelt villamos energiát, és a piaci ár kiegészítésére kapnak majd árkiegészítést, árprémiumot. A másik fontos változás, hogy ekkortól a megújulóenergia-termelő vállalkozások is részt kell vegyenek a rendszer egyensúlytartásában, azaz az időjárásfüggő erőművek tulajdonosai is kénytelenek lesznek viselni a kiegyenlítő energia költségeit, gondoskodni a termelésingadozás szabályozásáról.

A Bizottság döntésének és az iránymutatásnak nincs visszamenőleges hatálya, tehát azok a vállalkozások, amelyek még a régi rend szerint kezdik meg működésüket, továbbra is a mostani támogatási rendszer szerint üzemelnek majd.

A jelenleg 8 megújuló alapon termelő erőművet és 3 földgázzal üzemelő egységet működtető ALTEO Energiaszolgáltató Nyrt. szakértői állítják, a mostanitól teljesen eltérő, alapvetően minden érintett számára kiszámíthatóbb piaci környezet alakulhat ki az új támogatási szabályozás mentén.

Ifj. Chikán Attila, az ALTEO vezérigazgatója szerint az új rendszerre történő áttérés alapvetően két területen hoz gyökeres változást a piacon: egyfelől visszafogja az elmúlt évtizedben a környező országokban is tapasztalt túlzott beruházási boomokat, aminek révén csökken a hirtelen állami beavatkozások szükségessége, ezzel pedig összességében mérsékli a szabályozási kockázatokat.

„Mivel elmaradnak a nagy beruházási felívelések, nem lesz szükség a piacot felbolygató szabályozói beavatkozásokra a támogatási források és az azokat az energiadíjakon keresztül biztosító fogyasztók védelme érdekében. Ez egy alapvetően egyenletesebb piacfejlesztést tesz lehetővé” – mondja Ifj. Chikán Attila.

Az új rendszer másik nagy előnye, hogy várhatóan kiszűri a "szerencsevadászokat" a piacról, ami elsősorban a megújulóenergia-termeléssel hosszútávon tervező, stratégiájukat erre építő cégeknek kedvez majd.

„A megfontolt fejlesztési politikát folytató, nagyobb, lehetőleg vegyes – tehát szabályozni képes gázos egységeket is tartalmazó – erőművi portfóliót üzemeltető vállalkozások megtalálhatják a számításukat az új körülmények között. Főleg ha saját mérlegkörük is van, amivel az időjárásfüggő egységek szabályozását meg tudják oldani” – emeli ki a vezérigazgató, aki szerint az ALTEO jelenlegi és hosszú távra tervezett működési stratégiája is ezt a sémát követi, hiszen a vállalat saját mérlegkörrel rendelkezik, amelyben az időjárásfüggő megújulók, az alternatív gázos és a hagyományos földgázt használó egységek szinergiában működnek.

Az uniós iránymutatásban előírtaktól eltérni csak a kisméretű erőművek és az innovatív technológiák esetében lehet majd. Ezek esetében lehetőség lesz a versenytárgyalásra vonatkozó szabályok elhagyására. A hazánkban legnépszerűbb szélenergia esetében ennek a korlátja 6 megawatt vagy 6 egység lesz, míg a napenergia és a biomassza esetében a korlátot az 1 megawatt beépített kapacitás jelenti majd.

„Ezeket a határvonalakat nem kifejezetten az itthoni viszonyokra határozták meg, ugyanakkor megfelelő hazai szabályozói hozzáállással a magyarországi viszonyoknak megfelelő és az itthoni energiapiaci szereplőket segítő támogatási rendszer alakítható ki” – mondja Ifj. Chikán Attila.

A Bizottság iránymutatásának másik nagy előrelépése, hogy az energiaszektort nem csak klímapolitikai szempontból vizsgálja, így nem pusztán a megújuló-energetikai fejlesztésekre vonatkozó támogatásokat szabályozza, hanem vizsgálja többek között az infrastruktúra-fejlesztések állami támogatásának kritériumait, a kapacitásmechanizmusok bevezetésének a lehetőségét és az energiaintenzív ipari fogyasztók részére nyújtható támogatásokat is.

„Ezek mind olyan területek, amelyeken az elkövetkezendő években jelentős fejlesztések várhatóak, ezért egyáltalán nem mindegy, hogy milyen állami támogatási politika társul hozzájuk. Az olyan támogatási kritériumok kikötését, mint például az infrastruktúrához való megkülönböztetés-mentes hozzáférés biztosítása, a közös energiapiacot támogató fejlesztések, a keresletoldali szabályozás fejlesztése, vagy az energiaintenzív iparágak támogatása alapvetően az egész energetikai szektor támogatni tudja” – mutat rá a vezérigazgató.